

REFERAT Odense Byråd 2022-2025 d. 12-03-2025

Mødedato Onsdag d. 12. marts 2025 kl. 17:00

Mødested Byrådssalen, Odense Rådhus, Flakhaven 2, 1. sal, 5000 Odense C

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Budget 2023: Ligestillingsstrategi.....	4
Centralt affaldssug i Dronningensgade-kvarteret.....	5
Velfærdens Fundament - De ældste odenseanere - Demensvenlige plejehjem.....	12
Velfærdens Fundament - Skoler og lokale aftaler - Bevilling til Rosengårdskolen.....	17
Leje af butikslokale til dialog om Grøn Mobilitetsplan i Skibhuskvarteret.....	19

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-2-22

Sagsresumé

Godkendelse af dagsordenen til byrådets møde den 12. marts 2025.

Indstilling

Dagsorden fremsendes til godkendelse.

Beslutning

Sag nr. 6. "Leje af butikslokale til dialog om Grøn Mobilitetsplan i Skibhuskvarteret" tages af dagsordenen efter anmodning fra By- og Kulturudvalget.

Den resterende del af dagsordenen godkendes.

Punkt 2: Budget 2023: Ligestillingsstrategi

81.00.00-P20-1-23

Sagsresumé

I Budget 2023 er det besluttet, at der skal udarbejdes en ligestillingsstrategi. Hermed fremsendes udkast til strategi til byrådets godkendelse.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender Ligestillingsstrategien.

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

I Budget 2023 blev det besluttet, at der skal udarbejdes en ligestillingsstrategi for Odense Kommune. Med denne sag forelægges udkast til ligestillingsstrategien til godkendelse. Strategien er udarbejdet af initiativtagere med inddragelse af byrådet, Hovedudvalget og direktørgruppen.

Ligestillingsstrategien skitserer en række fokusområder, der skal styrke Odense Kommunes arbejde for at opnå ligestilling.

Det overordnede fokus i Ligestillingsstrategien er at skabe den gode samtale om ubevidste kulturelle mønstre, normer og forventninger til kvinder og mænd, og hvordan vi gennem dialog skaber en bevægelse mod lige vilkår og muligheder, der hvor de ikke er til stede i dag.

Det er et ansvar, vi alle sammen påtager os, både som organisation og Fyns største arbejdsplads, i vores daglige møde med byens borgere og ikke mindst som overordnede ansvarlige politikere i Odenses Byråd.

Ligestillingsstrategien sætter rammen for arbejdet med ligestilling i kommunen og i dialogen med borgerne. Fokusområderne angiver en retning og et fokus, som skal integreres i og præge forvaltningernes strategiske arbejde indenfor deres ansvarsområder.

Som en del af Odense Kommunes organisationsregnskab vil der årligt blive fulgt op på arbejdet med ligestilling i organisationen. Herudover vil der løbende blive fulgt op på, hvordan det går med ligestillingen i Odense.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Udkast Ligestillingsstrategi 2025-2027

Punkt 3: Centralt affaldssug i Dronningensgade-kvarteret

07.00.01-G01-3-19

Sagsresumé

I denne sag skal byrådet beslutte, om der skal etableres centralt affaldssug i Dronningensgade-kvarteret.

Der er flere uhensigtsmæssige forhold ved den nuværende affaldshåndtering i Dronningensgade-kvarteret. På grund af udfordringer i forhold til plads til beboernes egne affaldsbeholdere stilles affaldsbeholdere på offentlige arealer, så fremkommeligheden og tilgængeligheden forringes i området.

Klima- og Miljøforvaltningen foreslår derfor at udbygge det eksisterende centrale affaldssug til at omfatte Dronningensgade-kvarteret, og på den måde løse de nuværende udfordringer med affaldshåndteringen.

Affaldsløsningen har tidligere været behandlet i Klima- og Miljøudvalget, hvor udvalget den 21. februar 2023 besluttede, at Odense Renovation skulle udarbejde et projekt for etablering af centralt affaldssug i området.

Det centrale affaldssug finansieres over renovationstaksterne, som betales af alle husstande i Odense Kommune samt virksomheder, der vælger at benytte de kommunale affaldsordninger.

Odense Renovation oplyser, at forslaget vil medføre en stigning i den årlige renovationstakst på ca. 1,6 %. Stigningen vil ske over 3 år startende fra 2026. Den årlige gennemsnitlige takststigning fordelt på samtlige husstande i Odense bliver dermed på ca. 40 kr.

Gennemførelse af projektet vil medføre, at der nedlægges 23 p-pladser i kvarteret, som er forhåndsgodkendt af vejmyndigheden i By- og Kulturforvaltningen. Sagen forelægges derfor som orientingssag for By- og Kulturudvalget 26. februar 2025.

Effekt

En storby i vækst

Transformationen af Odense er i fuld gang. Det er vigtigt, at transformationen understøttes af den rigtige infrastruktur og fysiske løsninger. Denne sag handler om at vælge affaldsløsninger tilpasset de forskellige fysiske rammer og ønsker for bymiljøet.

Byudvikling med kvalitet

Udbredelsen af det centrale affaldssug understøtter det gode liv i Odense. Centralt affaldssug betyder mindre kørsel med renovationsbiler, mindre støj, bedre hygiejniske forhold, færre rotter og måger, mindre lugt fra affald og mindre synlige affaldsløsninger.

En klima- og miljøvenlig storby

Udbredelsen af det centrale affaldssug giver borgere i bytætte omgivelser bedre muligheder for at sortere deres affald. Borgerne kan let komme af med flere affaldsfraktioner, som suges væk separat og genanvendes til gavn for klima og miljø.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at det centrale affaldssug udbygges til også at omfatte Dronningensgade kvarteret, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Økonomiudvalget anbefaler Klima- og Miljøudvalgets indstilling.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Dronningensgade-kvarteret er et kvarter i Odense bymidte karakteriseret ved byhuse og mindre beboelsesejendomme. Området har 1.244 husstande. Områdets afgrænsning er vist på nedenstående kort.

Billede af Dronningensgade-kvarterets afgrænsning.

Kamp om pladsen i byrummet

Der er flere uhensigtsmæssige forhold ved den nuværende affaldshåndtering i Dronningensgade-kvarteret. Man bor tæt i området, og der er begrænset plads på de smalle veje og fortove, der også anvendes til bil- og cykelparkering, vejtræer og plantebede.

Mange boliger er uden adgang til baggårde via porte. Derfor må en del beboere slæbe sække og skraldespande gennem boligerne, og flere steder står skraldespandene permanent på fortovet.

Forholdene lever ikke op til kommunens retningslinjer for affaldshåndtering, idet der ikke tillades placering af skraldespande permanent på fortov andre steder i kommunen. Desuden giver letbanen begrænsninger for afhentning af affaldet langs Vestre Stationsvej.

Klima- og Miljøforvaltningen har derfor undersøgt forskellige alternative løsninger for affaldshåndteringen og forelagt det for Klima- og Miljøudvalget.

På den baggrund besluttede Klima- og Miljøudvalget den 21. februar 2023, at forvaltningen og Odense Renovation skulle få udarbejdet et projekt for etablering af centralt affaldssug i Dronningensgade-kvarteret. Udvalget besluttede samtidigt, at når projekteret var klar, skulle det forelægges byrådet til godkendelse.

I denne sag forelægges projektet for udvalgets beslutning om indstilling til byrådets godkendelse. Desuden beskrives grundlaget for valget af centralt affaldssug.

Alternative løsninger for affaldshåndtering i Dronningensgade-kvarteret

Klima- og Miljøforvaltningen fremlagde på mødet den 21. februar 2023 to alternative løsninger til den nuværende affaldshåndtering i kvarteret med traditionelle affaldsbeholdere:

Alternativ 1 – nedgravede affaldsbeholdere

Alternativ 2 – centralt affaldssug

Klima- og Miljøforvaltningen har vurderet alternativerne på en række parametre, herunder trafikforhold, brugervenlighed, CO2 aftryk og økonomiske konsekvenser.

Klima- og Miljøforvaltningen har vurderet, at centralt affaldssug samlet set er den mest hensigtsmæssige løsning for kvarteret.

Centralt affaldssug er væsentligt dyrere end nedgravede affaldsbeholdere, men vurderes at være bedre på en række parametre især, at der inddrages færre parkeringspladser, at der er langt færre kørsler med renovationsbiler i området, og at der vil være kortere gåafstande for brugerne til affaldssuget end til nedgravede affaldsbeholdere.

Ved den alternative løsning med nedgravede affaldsbeholdere vil der skulle nedlægges ca. 30 p-pladser ud af de ca. 357 p-pladser i området. Ved centralt affaldssug vil der blive nedlagt ca. 23 p-pladser.

Undersøgelsen har vist nogenlunde det samme CO2 aftryk for de to alternativer.

I det vedlagte bilag ses et notat fra Odense Renovation med deres gennemgang og vurdering af de nuværende forhold, sammenholdt med de to alternative løsninger.

Odense Renovation har i efteråret 2024 gennemført affaldsanalyser på affald indsamlet fra områder med fælles nedgravede løsninger og områder med centralsug. Resultaterne fra affaldsanalyserne viser, at sammensætningen af affaldet og andelen af genanvendelige materialer er sammenlignelige for de to indsamlingsløsninger. Dog er papir- og papaffald indsamlet i centralsug systemet ikke helt samme kvalitet, fordi der er en afsmitning fra madaffaldet. Det betyder i praksis, at en meget lille del af papir- og papaffald ikke kan genanvendes, og derfor sendes til forbrænding. Der er tale om så små mængder, at det ikke har betydning for den samlede genanvendelsesprocent i Odense Kommune.

Fordele ved centralt affaldssug i kvarteret

Klima- og Miljøforvaltningen vurderer, at det centrale affaldssug i hovedtræk vil have følgende fordele i kvarteret:

- Bedre fremkommelighed på fortove – da skraldespande fjernes fra fortov. De nye affaldsindkast optager mindre plads i byrummet.
- Pænere byrum – traditionelle skraldespande fjernes fra byrum.
- Borgere slipper for at slæbe sække og skraldespande gennem boligerne.
- Inddragelse af færre p-pladser i forhold til alternativ løsning med nedgravede affaldsbeholdere.
- Bedre fremkommelighed på vejene - da det meste affald suges væk i underjordiske rør uden brug af renovationsbil i området.
- Bedre arbejdsmiljø for skraldemænd – uhensigtsmæssige løft og træk elimineres.
- Husstande nær letbanen får en permanent affaldsløsning.
- Fleksibel tømning efter behov (flere gange dagligt og i weekender).
Uhygiejniske forhold minimeres – affaldet i det lukkede system tiltrækker ikke rotter og lugtgener reduceres.
- Den væsentligste ulempe ved centralt affaldssug er, at det er en dyrere løsning end alternativerne. Desuden kan glas- og metalaffald ikke håndteres i systemet.

Billederne nedenfor viser, hvordan affaldsindkastene kan se ud i byrummet.

Præsentation af projektet

Odense Kommunes eksisterende centrale affaldssug dækker centrale byområder, som byudviklingsområdet for det tidligere Thomas B. Thriges Gade, Odense Havn og områder langs Østre Stationsvej/Rugårdsvej og Østerbro. Det centrale affaldssug forventes at komme til at omfatte 7.000 husstande i de nævnte områder, hvor der på nuværende tidspunkt er 3.800 husstande tilsluttet. Den eksisterende underjordiske hovedledning i Hans Tausens Gade kan forlænges til Dronningensgade.

I de nævnte områder suges det meste af husholdningernes affald fra affaldsindkast ved bygningerne via underjordiske rør til affaldsterminalen i Enggade. Dette affald indsamles dermed uden brug af renovationsbiler i selve beboelsesområdet og affaldsindkastene fylder mindre i byrummet end traditionelle affaldsbeholdere.

Odense Renovation foreslår, at der i Dronningensgade-kvarteret placeres 20 klynger med 4-5 indkast til det centrale affaldssug pr. lokalitet (Restaffald, Madaffald, Papir og småt pap, samt Plast og mad/drikkevarekartoner i alt 6 affaldsfraktioner). Hvert indkast består af en 1,20 m høj søjle med en diameter på 56 cm. Indkastene har sensor for automatisk åbning af låge, så uhygiejniske forhold undgås.

Glas- og metalaffald indsamles fortsat med renovationsbil

Glas- og metalaffald egner sig ikke til at blive indsamlet via det centrale affaldssug, fordi det slider på rørene. Glas- og metalaffald vil derfor blive hentet med renovationsbil med kran. Odense Renovation foreslår, at der etableres nedgravede beholdere til dette affald på 12 lokationer. Indkast til glas- og metalaffald har samme fysiske udtryk, som de øvrige indkast for affaldssuget. Det forventes, at beholderne til Glas- og metalaffald skal tømmes en gang om måneden.

Placering af affaldsindkast

Ved udvælgelse af placeringer for affaldsindkastene er taget en række hensyn, herunder afstande til vejkryds, oversigtsforhold, gåafstande for brugerne, inddragelse af færrest mulige p-pladser, vejbeplantning, luftledninger, eksisterende underjordiske rør og ledninger samt placering i forhold til bygningers vinduer, døre og porte m.m.

Alle affaldsindkast foreslås placeret i offentligt areal og med placeringer, hvor flest mulige beboere har højst 50 meter gåafstand til affaldsindkast for affaldsfraktionerne: Rest, mad, plast/drikkevarekarton samt papir/småt pap. Flere husstande vil dog have op til 70 meters gåafstand og enkelte endnu længere. Den længste gåafstand for en husholdning vil være 109 meter til klynge med affaldsindkast, idet en nærmere placering ikke er mulig på grund af letbanen. For glas og metal, som indsamles i nedgravede affaldsbeholdere, bliver gåafstanden højst 200 meter. De valgte placeringer er vist på oversigtskortet nedenfor, og suppleret med cirkler med afstande fra indkast. Røde cirkler viser 50 meters radius fra indkast med rest-, mad-, plast/drikkevarekarton- samt papir/småt pap-affald. Grønne cirkler viser 100 meters radius fra indkast til glas- og metalaffald.

Vejmyndigheden i By- og Kulturforvaltningen har den 9. oktober 2023 og den 23. april 2024 givet Odense Renovation rådighedstilladelse for placeringen af alle 20 klynger med indkast til det centrale affaldssug, og til de 12 placeringer til nedgravede beholdere til glas- og metalaffald.

Kort som viser forslag til placering af affaldsindkast.

Finansiering

Klima- og Miljøforvaltningen anbefaler, at finansiering og etablering af affaldssuget sker som ved de tidligere beslutninger om udvidelse af centralsuget i byrådet henholdsvis den 9. december 2015, den 15. november 2017 og den 8. marts 2023. Det vil sige, at Odense Renovation A/S sørger for etablering og drift af det samlede centrale affaldssug, og at projektet finansieres via en forøgelse af renovationstaksterne for husholdningerne.

Ekstern juridisk vurdering har afdækket, at det ikke er lovligt at pålægge de brugere, som tilsluttes affaldssuget en højere renovationstakst end øvrige borgere i kommunen.

Renovationstaksten skal fastsættes i overensstemmelse med reglerne i affaldsbekendtgørelsen og efter ligebehandlingsprincippet, som betyder, at alle borgere skal betale den samme takst uafhængigt af, hvordan kommunen vælger at indsamle affaldet. Renovationstaksten er således et gennemsnitsgebyr til dækning af de samlede omkostninger

for affaldsordningerne i kommunen. Taksterne må kun differentieres på baggrund af forskelle i serviceniveau, hvilket vurderes at være sammenlignelige.

I Dronningensgade-kvarteret planlægges alle indkast placeret i offentlige arealer. Der vil derfor ikke være private ejendomsjere, som skal etablere og vedligeholde udstyr i bygninger eller på privatejede arealer.

Virksomheder i området

Odense Kommunes praksis i områder med centralt affaldssug er, at virksomheder mod betaling kan benytte ordningen i det omfang, der er kapacitet til det, og at affaldsreglerne tillader det.

Tidsplan

Odense Renovation oplyser, at anlægsarbejdet forventes at kunne udføres på 36 måneder. Anlægsarbejdet forventes udført i mindre etaper, så både kørende og gående trafik kan opretholdes i langt hovedparten af området i hele anlægsperioden.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Projektet vil blive finansieret via en forøgelse af renovationstaksterne for husholdningerne samt for virksomheder, der vælger at benytte de kommunale affaldsordninger for husstande. Projektet betales således af alle borgere i kommunen i henhold til affaldsbekendtgørelsen og ligebehandlingsprincippet.

Renovationstaksterne forelægges i særskilt sag for Økonomiudvalg og byråd.

Odense Renovation oplyser:

Der har været afholdt et EU-udbud for rør- og gravearbejdet. De indkomne tilbud ligger på linje med det af Odense Renovation forventede. Anlægsarbejderne beløber sig til ca. 45 mio. kr. ekskl. moms. Dertil kommer indkast og bygherre leverancer på 15 mio. kr., samt uforudsete udgifter på 5 mio. kr. Totalt 65 mio. kr. ekskl. moms.

Ved en forrentning på 3 %, afskrivningsperiode på 30 år for rør og 15 år for indkast, samt forventede driftsudgifter svarende til det eksisterende centralsug, resulterer projektet i en takststigning på ca. 1,6 % i forhold til taksten for 2025. Stigningen vil ske over 3 år startende fra 2026.

Det årlige gebyr for et parcelhus med en 240 L rest/mad-affaldsbeholder er 2.792 kr. for 2025, og det vil dermed stige med ca. 45 kr. Det årlige gebyr for en lejlighed med fælles stor-containerer er 1.953 kr. for 2025, og det vil dermed stige med ca. 31 kr.

Nedenfor skematisk oversigt for anlægs- og driftsøkonomi samt takstmæssige ændringer som følge af overslag i 2023 og EU-udbud i 2025:

Centralsug	Overslag 2023	Efter EU Udbud 2025
Total anlægsinvestering	60.700.000 kr.	65.000.000 kr.
Anlægsinvestering - forrentet årlig udgift	Ca. 3.500.000 kr./år	Ca. 4.000.000 kr./år
Årlige driftsudgifter	180.000 kr./år*	450.000 kr./år
Gennemsnitlig takststigning i kr. (fordelt på samtlige husstande i Odense)	34 kr.	40 kr.
Takststigning i % (fordelt på boligtype, jf. nedenfor)	1,7 %	1,6 %
Renovationstakst kr. pr. år (parcelhus)	2331** + 39 = 2370 kr.	2792*** + 45 = 2837 kr.
Renovationstakst kr. pr. år (gns. lejlighed)	1503** + 27 = 1530 kr.	1806*** + 31 = 1837 kr.

*Beregninger har vist, at den årlige driftsudgift i 2023 var for lavt sat/underestimeret, særligt i forhold til vedligeholde af systemet.

**Takst for 2022

***Takst for 2025

Da sagen var på Klima- og Miljøudvalgsmøde den 21. februar 2023 viste beregninger, at gebyrstigningen ville være ca. 34 kr. for en gennemsnitlig husstand (parcelhuse og lejligheder). De nye beregninger er baseret på det nyligt afholdte udbud, med en samlet anlægsøkonomi på 65 mio. kr., mod en oprindeligt antaget anlægsøkonomi i 2023 på 60,6 mio. kr.

Det er By- og Kulturforvaltningen, som afholder udgifter til Odense Kommunes bygninger. Eftersom takststigningen kun kommer til at omfatte ordninger for husstande, så berøres størstedelen af kommunens bygninger ikke.

Odense Kommune har dog en række udlejningsejendomme, hvor Odense Kommune umiddelbart afholder udgiften til renovationen.

Eventuelle merudgifter, som følge af en stigning i renovationstaksten, vil dog indgå i beboernes husleje, og vil derfor medføre tilsvarende øgede indtægter. Takststigningen vil med andre ord være udgiftsneutral for Odense Kommune.

Bilag

OR notat Affaldshåndtering i Dronningensgade kvarteret

Punkt 4: Velfærdens Fundament - De ældste odenseanere - Demensvenlige plejehjem

00.16.00-P20-1-24

Sagsresumé

Med denne sag skal byrådet tage stilling til det næste skridt – herunder økonomifordeling og rækkefølgeplan, der skal bidrage til at gøre de odenseanske plejehjem bedre egnet til borgere med demens.

Sporet "De ældste odenseanere" udgør 300 mio. kr. under Velfærdens Fundament, som dels skal gå til at sikre kapacitet på længere sigt, dels skal gøre de eksisterende plejehjem bedre egnet til mennesker med demens.

Med baggrund i både en intern og en ekstern screening af 19 plejehjem i Odense Kommune, er der udarbejdet et fagligt forslag med konkrete tiltag, fordeling af midler mellem plejehjemmene og en plan for rækkefølge, således at de mindst demensvenlige plejehjem løftes først.

Med sagen oprettes en anlægsbevilling på modernisering og vedligehold af de første 7 plejehjem.

Tiltagene på de enkelte plejehjem kræver udover byrådets godkendelse også beboernes godkendelse på et beboer-/afdelingsmøde.

Ældrerådets høringssvar er vedlagt som bilag.

Effekt

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Plejehjemmene moderniseres, så de i højere grad understøtter målgruppen af beboere og derved giver de bedste rammer og muligheder for at leve et godt liv på trods af en demenssygdom.

Et sundere Odense

Optimering af indretningen på plejehjemmene, så den i højere grad understøtter beboere med demens og deres behov, kan fx medføre mindre agitation og mindre behov for medicinering samt et bedre arbejdsmiljø.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Økonomifordelingen mellem plejehjemmene, jf. sagsfremstillingen.
2. Rækkefølgen af plejehjem, jf. sagsfremstillingen.
3. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling "Velfærdens Fundament – De ældste odenseanere – demensegnede plejehjem" på 75,4 mio. kr. i 2025-2027 under By- og Kulturudvalget til de konkrete tiltag på de første 7 plejehjem, som angivet i bilag 1 til sagen. Anlægsbevillingen finansieres af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.
4. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling "Velfærdens Fundament – De ældste odenseanere: Vedligehold 2025" under By- og Kulturudvalget på 5,8 mio. kr. i 2025-2027. Anlægsbevillingen finansieres af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.
5. Kunstmidlerne til 1 % ordningen (1,3 mio. kr.) og tilskuddet til kunst fra Statens Kunstfond (2,5 mio. kr.) håndteres og fordeles af den nedsatte styregruppe for kunstmidlerne. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling "VF – De ældste odenseanere - tilskud fra Statens Kunstfond" på 0 kr. under By- og Kulturudvalget til håndtering af tilskuddet.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke behandlingen i dette punkt.

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Roya Moore deltog ikke i mødet.

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens, By- og Kulturudvalgets og Ældre- og Handicapudvalgets indstillinger.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Beslutning

Godkendt.

Claus Skjoldborg Larsen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Med Budget 2021 besluttede Odense Byråd at investere 1,8 mia. kr. i velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Velfærdens Fundament skal sikre gode fysiske rammer for byens børn, unge og ældre samt udvikle byens lokalområder. Bag aftalen står et samlet byråd.

"De ældste odenseanere" udgør 300 mio. kr. i Velfærdens Fundament og handler dels om at sikre, at vores plejehjem er egnede til demente borgere, dels om at sikre vedligehold af vores plejehjem, og dels om at sikre kapacitet på vores plejehjem, når antallet af ældre stiger.

Med denne sag sættes der fokus på at gøre plejehjemmene mere demensegnede gennem modernisering og vedligehold.

Processen tager udgangspunkt i forskning på området, der peger på fire temaer/greb i indretningen, der er med til at gøre plejehjem bedre egnet til borgere med en demenssygdom:

- Hjemlighed og atmosfære
- At finde vej (overblik, orientering og genkendelse)
- Lys og døgnrytmebelysning
- Udeområder og det grønne

19 plejehjem i Odense har været screenet ud fra de fire temaer af først en intern tværfaglig arbejdsgruppe dernæst af en ekstern byggefaglig rådgiver, der har sat økonomi på og uddybet de konkrete forslag til demensindretning. Den eksterne screening blev igangsat ved byrådets møde den 12. oktober 2022 med en bevilling på 4,0 mio. kr. Dertil har der været dialog med de boligforeninger, der administrerer seks af plejehjemmene.

Tilbage i 2021 (den 6. oktober) igangsatte byrådet et pilotprojekt på plejehjemmet Blomsterdalen (tidligere: Plejehjemmet Øst). Beboerne stemte om de endelige tiltag i projektet i foråret 2022. Projektet har efterfølgende været i udbud og er på nuværende tidspunkt under udførelse. Pilotprojektet har bl.a. givet erfaringer i processen omkring inddragelse af beboere, pårørende, ledere og medarbejdere samt etablering af døgnrytmebelysning.

Økonomisk fordeling

Den samlede sum på 132,5 mio. kr. er fordelt ud på to poster for hvert plejehjem.

- Modernisering (117,3 mio. kr.)
Moderniseringstiltag ud fra de fire temaer er beskrevet i bilag 1 for det enkelte plejehjem. Det kan fx være opdeling af fællesrum i nicher, akustikregulering, solafskærmning, døgnrytmebelysning, farver, terrænforbedringer (udendørs) mv.
- Vedligehold (15,2 mio. kr.)
Den generelle vedligeholdelse af de fysiske rammer på plejehjemmene er baseret på By- og Kulturforvaltningens faglige skøn, den såkaldte "ingeniørliste". For at sikre, at byggeprocesserne på plejehjemmene er koordineret af hensyn til beboerne, planlægges der med, at vedligeholdelsesopgaverne løses i sammenhæng med moderniseringerne. Derfor afsættes der samlet 15,2 mio. kr. til vedligehold på plejehjemmene, og midler for de første syv plejehjem udmøntes med denne sag.

I nedenstående tabel ses den foreslåede fordeling af den samlede sum på 132,5 mio. kr. fordelt mellem de 19 plejehjem. 10,0 mio. kr. er tilbageholdt i en bufferpulje til uforudsete udgifter. Fordelingen er udarbejdet med baggrund i, at de plejehjem, der er mindst demensegnede, får tildelt flest midler. Samtidig får alle plejehjem midler til at demensegne de

fysiske rammer. Derved bliver det sikret, at plejehjemmene i Odense Kommune alle gennemgår en udvikling og modernisering, så der sikres gode rammer i fremtiden for borgere med en demenssygdom.

Tabel 1 - Økonomifordeling mellem plejehjemmene

Plejehjem	Modernisering	Vedligehold	Samlet
Albanigade	2.240	710	2.950
Bolbro	11.160	1.266	12.426
Ejlstrup	1.936	438	2.374
Enrum	5.749	458	6.207
Frederiksbroen**	2.358	28	2.386
Havebæk	4.162	1.133	5.295
Herluf Trolle	11.574	682	12.256
Hvenekilden**	2.390	194	2.584
Korsløkkehaven**	1.907	45	1.952
Lille Glasvej**	1.482	499	1.981
Marienlund	15.942	1.242	17.184
NæsbyHus**	4.747	1.017	5.764
Rytterkasernen	12.514	1.249	13.763
Sanderum	1.786	3.227	5.013
Sct. Hans Parken**	38	1.079	1.117
Sukkerkogeriet	7.898	642	8.540
Svovlhatten	10.547	238	10.785
Villestofofte	8.857	360	9.217
Ærtebjergghaven	4	681	685
Til senere udmøntning:			
Reserve/buffer	10.000		10.000
Total	117.291	15.188	132.479
Allerede udmøntet:			
Blomsterdalen*	9.250	2.460	11.710

* Prototypeprojekt opstartet ved byrådsbeslutning den 6. okt. 2021

** Plejeboliger ejet af boligforening

De konkrete tiltag på det enkelte plejehjem fremgår af sagens bilag 1.

Rækkefølge

Rækkefølgen af plejehjem er valgt ud fra, at de plejehjem, der scorer lavest på demensegnethed, moderniseres først. Samtidig ligger alle plejehjem, hvor der foreslås døgnrytmebelysning i 2025, så der kan laves et samlet og derved mere rentabelt udbud på denne del.

Der er udarbejdet en rækkefølge for plejehjemmene på baggrund af disse kriterier.

Tabel 2 – Rækkefølgeplan for plejehjemmene

2025 - 2026	2026 - 2027	2027 - 2028
1. Enrum	8. Havebæk	14. Albanigade
2. Svovlhatten	9. Næsbyhus	15. Hvenekilden
3. Sukkerkogeriet	10. Villestofofte	16. Sct. Hans Parken
4. Rytterkasernen	11. Sanderum	17. Ejlstrup
5. Marienlund	12. Frederiksbroen	18. Ærtebjergghaven
6. Bolbro	13. Korsløkkehaven	19. Lille Glasvej
7. Herluf Trolle		
Totalt antal: 7	Totalt antal: 6	Totalt antal: 6

Finansiering af demensindretning generelt og huslejestigninger

Velfærdsteknologiske løsninger som fx døgnrytmebelysning uanset arealtype (serviceareal, boligareal eller fælles boligareal) finansieres af kommunen gennem Velfærdens Fundament. Det samme gør sig gældende for øvrige

indretninger på servicearealer. Afledt drift som følge af etablering af velfærdsteknologiske løsninger og indretninger eller eventuelle stigninger i ejendommens driftsbudget som følge af projektet, vil skulle betales af beboerne over huslejen.

Tillige vil øvrige indretninger på boliger og dele af fælles adgangsarealer skulle finansieres af beboerne fx som et 30-årigt lån via huslejeforhøjelse. Stigningen i huslejen er boligsikringsberettiget, og vil således betyde øgede kommunale udgifter til boligsikring.

De forventede huslejestigninger samt regneeksempler på, hvad de forventede huslejestigninger betyder for beboernes økonomi, når boligsikringen medregnes, fremgår af bilag 2.

Inddragelse på det enkelte plejehjem

Ledere og medarbejdere på de enkelte plejehjem har været inddraget i screeningen – såvel vurderingen af demensegnethed, som forslag til tiltag på egen matrikel indenfor de fire temaer.

Beboere og pårørende på de enkelte plejehjem vil blive inddraget i projektet, idet beboerne via beboerdemokratiet skal godkende tiltagene på et afdelingsmøde, idet de vil give huslejestigninger.

Desuden vil Ældrerådet blive inviteret til de beboer- og pårørendemøder, der vil blive afholdt.

Beboerdemokratiet

Beboerne skal stemme om projekterne på det enkelte plejehjem. Der arbejdes med en udvidet grad af inddragelse, hvor der først afholdes et beboer- og pårørendemøde på plejehjemmet, hvor projektet præsenteres og drøftes. Hvis det giver anledning hertil, justeres projektet. Derefter sendes det til urafstemning blandt beboerne.

"Tilbagefaldsklausul"

Hvis beboerne stemmer nej til hele eller dele af ændringerne, går midlerne tilbage til en fælles pulje til fornyet prioritering mellem alle plejehjem. Således sikres det, at midlerne ikke er låst til det enkelte plejehjem, såfremt beboerne stemmer nej, men i stedet kan omprioriteres til de næste tiltag i den prioriterede rækkefølge.

Kunst

Som i andre af kommunens byggeprojekter afsættes 1 % af byggesummen til kunst. I "De ældste odenseanere"-sporet af Velfærdens Fundament, skal der derfor anvendes ca. 1,3 mio. kr. på kunst på de 19 plejehjem samt pilotprojektet på plejehjemmet Blomsterdalen. Kunstmidlerne fordeles efter beboerantallet.

På opfordring fra Odense Kunstråd er der udarbejdet en kunststrategi for plejehjemmene, finansieret af Statens Kunstfond. Dertil er der ansøgt om og bevilget et tilskud til kunst på plejehjemmene i Odense på i alt 2,5 mio. kr. fra statens Kunstfond, som skal supplere 1 % ordningen til kunst, både på de eksisterende plejehjem og til de nye plejehjem.

Det foreslås, at kunstmidlerne inkl. tilskuddet fra Statens Kunstfond håndteres samlet af den nedsatte styregruppe for kunstmidlerne, hvor der både er repræsentation af Odense Kunstråd, Odense Kommune og Statens Kunstråd, således at der ikke er flere niveauer af styring af kunstmidlerne til plejehjemmene.

Økonomi

Bevillingen til Velfærdens Fundament er placeret under Økonomiudvalget. Med denne sag oprettes og frigives to anlægsbevillinger på samlet 81,2 mio. kr. under By- og Kulturudvalget, så vedligehold og modernisering af de første syv plejehjem kan gennemføres. Bevillingen til tilskuddet fra Statens Kunstfond oprettes med en indtægtsbevilling på 2,5 mio. kr. og en udgiftsbevilling på 2,5 mio. kr., så det netto giver 0 kr.

	Ud- valg	Styr- rings- område	2025	2026	2027	2028	I alt
Velfærdens Fundament, finansiering af bevilling til de ældste odenseanere	ØKU	Anlæg	-2.661.000	-25.000.000	-27.000.000	-26.500.000	-81.161.000
Ny bevilling: VF – De ældste odenseanere – Demens- egnede ple- jehjem	BKU	Anlæg	2.384.000	23.000.000	25.000.000	25.000.000	75.384.000
Ny bevilling: VF – De ældste odenseanere – Vedlige- hold 2025	BKU	Anlæg	277.000	2.000.000	2.000.000	1.500.000	5.777.000
Ny bevilling: VF – De ældste odenseanere – Tilskud fra Statens Kunsthøj	BKU	Anlæg	0	0	0		0
I alt			0	0	0		0

Afledt drift udgør 3,9 mio. kr. og finansieres af den afsatte ramme til afledt drift af Velfærdens Fundament.

Denne sag har ikke konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Oversigt over økonomi og tiltag

Huslejstigning med og uden boligstøtte ved moderniseringen (estimer)

Ældrerådets høringsvar - Demensvenlige plejehjem

Punkt 5: Velfærdens Fundament - Skoler og lokale aftaler - Bevilling til Rosengårdskolen

00.16.00-P27-49-22

Sagsresumé

Den 24. juni 2020 besluttede et samlet byråd at igangsætte projekt Velfærdens Fundament, en samlet investering i velfærdens fysiske rammer på 1,8 mia. kr. frem mod 2030.

Som en del af Velfærdens Fundament godkendte byrådet den 18. januar 2023 den lokale velfærdsaftale for Rosengårdskolens distrikt. I forbindelse med forberedelsen af moderniseringen af skolen er der konstateret spor af PCB (Poly-Chlorerede Biphenyler).

Med denne sag udmøntes en bevilling fra bufferpuljen under ”Skoler og lokale aftaler” til udbedring af PCB på Rosengårdskolen.

Effekt

En miljø- og klimavenlig storby

Udbedring af PCB på skolen skal sikre et godt indeklima og god luftkvalitet for skolens elever og personale.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender, at der flyttes 3,2 mio. kr. i 2025 fra anlægsbevillingen ”Velfærdens Fundament” under Økonomiudvalget til den eksisterende anlægsbevilling ”Velfærdens Fundament – Skoler og Lokale aftaler – Rosengårdskolen” under By- og Kulturudvalget til udbedring af PCB på Rosengårdskolen.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens, By- og Kulturudvalgets og Børn- og Ungeudvalgets indstillinger.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Beslutning

Godkendt.

Claus Skjoldborg Larsen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Med Budget 2021 besluttede Odense Byråd at investere 1,8 mia. kr. i velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Velfærdens Fundament skal sikre gode fysiske rammer for byens børn, unge og ældre borgere samt udvikling af byens lokalområder. Bag aftalen står et samlet byråd.

Under sporet ”Skoler og lokale velfærdsaftaler” godkendte Odense Byråd på møde den 18. januar 2023 den lokale velfærdsaftale for Rosengårdskolen. Med aftalen blev der udmøntet 6,2 mio. kr. til lokalområdet, 7,4 mio. kr. til vedligehold af Rosengårdskolen og 12,9 mio. kr. til modernisering af skolen.

I forbindelse med forberedelsen af moderniseringen af skolen er der konstateret fund af PCB (Poly-Chlorerede Biphenyler) flere forskellige steder på skolen. Da resultaterne ikke er entydige, pågår der p.t. undersøgelser af, hvor kilden til forureningen stammer fra.

PCB er et miljøfarligt giftstof, som er anvendt i en lang række byggematerialer frem til midten af 1970'erne. PCB kan være helbredsskadeligt, men formodes ikke at medføre akut sygdom. Ved langvarig påvirkning kan der forekomme skade på hud og forplantningsevne, og PCB er mistænkt for at være kræftfremkaldende.

Hvis materialerne ikke forstyrres eller bearbejdes, er risikoen ofte minimal, men visse forhold skal tages i betragtning. PCB kan afgive damp eller partikler til luften over tid, især i dårligt ventilerede områder.

Det er vurderet, at en udbedring, der dækker hele skolen, vil koste 3,2 mio.kr.

Der resterer ca. 10 mio. kr. i bufferpuljen til ”Skoler og lokale aftaler” under Velfærdens Fundament. Med denne sag bevilges 3,2 mio. kr. fra puljen til Rosengårdskolen, så der kan saneres for PCB i forbindelse med det øvrige arbejde med skolens modernisering.

Økonomi

Sagen påvirker ikke Odense Kommunes kassebeholdning.

Med denne sag finansieres udgiften til sanering for PCB på Rosengårdskolen. Udgiften finansieres af bufferpuljen under ”Skoler og lokale aftaler”, Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Tabellen viser periodiseringen af ovenstående midler; 3,2 mio. kr.

	Udvalg	Styringsområde	2025	I alt
Finansiering: Velfærdens Fundament, bufferpuljen under Skoler og lokale aftaler	ØKU	Anlæg	-3.200.000	-3.200.000
Yderligere finansiering til eksisterende anlægsbevilling: Velfærdens Fundament – Skoler og lokale aftaler - Rosengårdskolen	BKU	Anlæg	3.200.000	3.200.000
I alt			0	0

Sagen giver ikke anledning til yderligere afledt drift.

Punkt 6: Leje af butikslokale til dialog om Grøn Mobilitetsplan i Skibhuskvarteret

01.30.00-G01-8356-24

Sagsresumé

Denne sag omhandler leje af butikslokale til dialog med borgere, erhvervsdrivende og andre interessenter omkring de trafikale ændringer i Skibhuskvarteret.

Odense Byråd har den 13. november 2024 godkendt igangsætning af Grøn Mobilitetsplan i Skibhuskvarteret indeholdende etablering af cykelgade, bus- og cykelsluse samt en række grønne mødesteder.

Udgangspunktet for tiltagene er, at hverdagen fungerer for både erhverv og beboere, så bylivet udvikles, og det fortsat er attraktivt at drive butik og virksomhed.

Det er i den forbindelse afgørende, at alle interesserede let kan få information om de kommende forandringer, samt nemt kan komme i dialog med kommunen omkring konsekvenserne heraf.

Derfor ønsker Klima- og Miljøforvaltningen, at By- og Kulturforvaltningen lejer et butikslokale centralt beliggende i området i en midlertidig periode på op til 4 måneder i 2025.

Formålet med butikslokalet er, at det giver mulighed for at udstille information om projektet i Skibhuskvarteret, samt at komme i dialog med lokale borgere, erhvervsdrivende og interessenter.

Lejen kan finansieres af bevilling ”Grøn mobilitetsplan BKU” til åbningstræk under By- og Kulturudvalget.

Effekt

Et sundere Odense

Tiltagene i Skibhuskvarteret har blandt andet til hensigt at inspirere og motivere flere til at gå og cykle mere i hverdagen, hvilket vil bidrage til en sundere livsstil for flere odenseanere.

En storby i vækst

Tiltagene forventes at skabe et roligere og mere behageligt lokalområde at færdes i, hvilket kan understøtte det lokale butiksliv og erhvervsliv og dermed bidrage til, at erhvervslivet i Skibhuskvarteret kan vokste.

En klima- og miljøvenlig storby

Tiltagene har desuden til formål at sikre bedre forhold for fodgængere og cyklister samt bedre busforbindelser, som skal motivere flere til at transportere sig mere bæredygtigt. På den måde kan CO₂-udledningen fra transporten i området nedbringes, og Odense bliver en mere klima- og miljøvenlig storby.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller i samarbejde med **Klima- og Miljøforvaltningen** til udvalget, at byrådet godkender,

1. Der indgås aftale om leje af butikslokale i Skibhuskvarteret til udbredelse af information til lokalområdet omkring projekterne for omdannelsen i Skibhuskvarteret i op til 4 måneder i 2025. Lejen finansieres af bevilling ”Grøn mobilitetsplan BKU” til åbningstræk under By- og Kulturudvalget.
2. Forvaltningen bemyndiges til at forhandle og indgå endelig lejekontrakt for butikslokale i Skibhuskvarteret indenfor den økonomiske ramme på 0,1 mio. kr.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlemmerne Niclas Turan Kandemir, Michael Eskamp Witek, Claus Skjoldborg Larsen og Mette Skaarup stemmer for at anbefale indstillingen

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Araz Kahn og Nicolai Busch Bæhrenz stemmer i mod at anbefale indstillingen.

Konklusion:

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Rådmændene Søren Windell, Tommy Hummelose og Claus Houden stemmer imod.

Udvalgsmedlem Reza Javid deltog ikke i mødet.

Beslutning

Sagen taget af dagsordenen, jf. punkt 1 på dagsordenen.

Sagsfremstilling

Grøn Mobilitetsplan blev i december 2023 godkendt af Odense Byråd som en del af Klimahandleplan 2024.

Af Grøn Mobilitetsplan fremgår det, at der skal arbejdes med forskellige greb til fredeliggørelse af større og mindre byområder i udviklingen af en Odense-model for klimavenlige byområder. Konkret fremhæves Skibhuskvarteret som et område, hvor der skal eksperimenteres med trafikal fredeliggørelse.

Formålet er at skabe klimavenlige, levende og attraktive byområder, hvor det er hurtigere og tryggere at færdes som fodgænger og cyklist. Det skal ske ved at reducere den gennemkørende trafik og give mere plads til byrum, ophold og bæredygtig transport.

Den 13. november 2024 godkendte byrådet en række tiltag for, hvordan der kan skabes bedre forhold for cyklister, flere grønne mødesteder og et fortsat aktivt handelsliv i Skibhuskvarteret. Tiltagene indeholder etablering af cykelgade, bus- og cykelsluse samt en række grønne mødesteder.

Projektet vil få betydning for dagligdagen for mange borgere og virksomheder i området. Derfor er det afgørende, at alle interessenter let kan få information om de kommende forandringer. Herudover, at alle interessenter nemt kan komme i dialog med kommunen og få vejledning til, hvordan de kan komme rundt i området, når ændringerne træder i kraft og under anlægsfasen.

Derfor ønsker Klima- og Miljøforvaltningen, at By- og Kulturforvaltningen lejer et butikslokale centralt beliggende i området i en midlertidig periode på op til 4 måneder i 2025.

I perioden vil butikslokalet være et informationshus, der vil blive bemandet af eksisterende medarbejdere i Klima- og Miljøforvaltningen, som vil stå for information, dialog og events omkring projektet "Vores Skibhus". Lokalet vil blandt andet blive brugt til:

- 1:1 dialog med borgere og erhvervsdrivende og besøgende om projektet.
- 1:1 mobilitets information til borgere og erhvervsdrivende om adgangsveje til parkeringspladser, med udgangspunkt i den enkeltes situation og behov, inklusive udlån af ladcykler og elcykler i begrænsede perioder.
- Fysisk udstilling om projektet.
- Mindre borgermøder, informationsmøder og møder med det lokale erhvervsliv.
- Startsted for kommende byvandring med information og dialog om projektet.

Denne sag omhandler alene godkendelse af indgåelse af et midlertidigt lejemål i op til 4 måneder samt udgifter til lejemålet inkl. forbrug og drift.

Forvaltningerne estimerer, at den månedlige udgift til lejemålet er under 14.000 kr. om måneden inkl. drift. Hertil kommer udgifter til depositum, rengøring/drift og forbrug. For en 4 måneders periode forventes dette at beløbe sig til maksimalt ca. 100.000 kr.

Udgifter til informationsmaterialer, bemanning af pop op informationsbutikken og aktiviteter som beskrevet ovenfor finansieres af eksisterende projektmidler under Klima- og Miljøudvalget.

Økonomi

Lejen inkl. forbrugsomkostninger beløber sig op til 0,1 mio. kr. for perioden og kan finansieres af anlægsmidler til af bevillingen "Grøn mobilitetsplan BKU" til åbningstræk under By- og Kulturudvalget.